

VARGA BÁLINT

félálom közepette

déjà vu

itt hagytad, máshol megtaláltad, visszajöttél, és várt rád. ugyanaz. mindig csak ugyanaz. ennyit arról, hogy képes lennél valamit is változtatni azon az állagon, ami körbe vesz. tettél egy kört vagy valami útnak tanúsított bábész-kodást, és mégis ugyan ott maradtál. próbáltad, és az érkezéssel az újabb megerősítés csalódásba keretezett portréját találod meg. nem apró gyönyörűséget, vagy amolyan pontokat, ahol egy kicsit megkönnyebbülnél. sosem az amire te számítasz vagy tervezel, esetleg kalkulálsz. a változatlan tény, miszerint a lét mindenütt ugyan az a mázos cukor és sütemény hegyeknek kreált síkság. viszont esténként nem tudod magaddal vonszolni az árnyékodat. akkor az szépen elmegy másokat ijesztgetni, és te meg önelégült kába mosollyal elbűjehatsz előle. szörnyű ez az összeférhetetlenség. mind a kettő menekül a másik elől, és mikor felordítana egy önfeledt hangulatban, akkor mosolyog a lába előtt az a bizonyos másik. aztán amolyan felebaráti, feleutalat kézfogással, esetleg öleléssel üdvözlitek egymást.

csoda

mert öntelten imádod azt, amit nem lenne szabad átélni, azokat a kis pillanatokokat, amikben a megfoghatatlan gyönyör gyermeteg ártatlanságban honol a maga apró szent és ugyanannyira bűnös mivoltában, ahol csak és kizárólag egyedül te tudod hogy mennyire nem lenne szabad, hogy mennyire nem lenne erkölcsös megrontani azt a szépséget. mert csak annyira örömteli, mint amennyire valótlan. és ha már valami kreált, akkor abban ott van az a cseppnyi feketeség. ami valójában te magad lennél, mert annyira ott akarsz lenni, mert annyira valóságnak akarsz. így történik meg az a csoda amit boldogságnak nevezünk. ezért fekszel álmatlanul napokig a földön tekeregve. és verejtékezel, taknyodban úszol, csak hogy még egyszer ott lehess. kábultan kúszol, görcsösen karmolászod a padlót, csak hogy még egyszer rápillanthass. gyorsan kapkodod a levegőt, felszökik a vérnyomásod, pedig a világ legegyszerűbb dallama cseng a füledbe, a legsemlegesebb illattal itatja át a pórusaid, és a legtisztább ízt sugallja a torkodban, ahogy a levegő után kapkods. így kezdődik a csoda. így jutsz el a magad kis száműzetésébe.

más

élsz és észre sem veszed hogy szakadsz ki a világból, a valóságból, és szépen lassan teremtesz valami mást amit nem annak nevezel, amit általában egészséggel szoktak definiálni. csak vagy, de hogy hol és minek, azt már kezded feledni, és észre veszed, hogy másként éled meg a napok váltakozását, máshogy teljesedik be nálad az öröm, és másban. egyszerűen más. és szót nem találsz rá, csak kérdezel és mondasz, hogy más. kérdezel a többit, és mondják, hogy más. nem veszed észre az embereket akik körülötted vannak, te csak vagy egy kiégett érzéssel, aminek a nyomát csak tapogatod meg nyaldosod, és valami rémlik az emlékedben hogy még volt mikor másokkal röhögtél, szórakoztál, söröztél, de mára valahogy nem találod őket sem magad, mert te valahogy vagy, de nem tudod leírni hogy miként vagy. egyszerű unalom és a semmittevés alacsony színvonalának a délibábja lenne az egész élmény, vagy tényleg nem leled örömd az e világi dolgokban. mert vannak azok a tudatot módosító gondolatok, és kis játékok az elmédben, amiktől egyszerűen beteljesedik az öröm érzése, és olyan mintha, de mégsem. aztán később észre veszed hogy egyedül ez az amiben ott van az apró kis dolog ami feldob, és ha kimennél valahova akkor csak jönne a szokásos rettenet, és a döbbenet, meg a többi hajtépés. vagy, létezel, lélegzel élsz. ennyire egyszerű lenne az egész. de te raknád a pontot a végére, amikor is a tinta megdermed és képtelen kölcsönhatásba lépni a gravitációval,

csak lóg ott a tollhegy végén, de még csak sejtéd, hogy az akadályozó tényező az te magad lennél, vagy mégsem? ragaszkodsz ahhoz a ponthoz, és nem akarod a papírra hányni, majd ledobni a meszelő asztalára óbégatás közepette, hogy tessék, itt van megírtam, hogy pukkadj meg. valami mást akarsz te azzal a tintával. körbe nézel, átfutod a sorokat, mélyen elgondolkodsz. majd egy újfajta rettenet, vagyis csak ahhoz társított érzélem csomag, miszerint, csak ennyi? ezek után beindul a folyamat, ami már a rendszer háta mögött sokszor lefutott. a tervezés. de az akarat közbe szól a tapasztalattal karöltve, egymást nyaldosva, majd néhány apró mondat után pofon csapják azt. mert ők ketten szépen egybe keltek, és gyerekeket neveltek. lett sok, csak hogy néhányat említsek: megszokás; unalom; félelem; nemtörődöm; meg sok-sok piszkos csetlő-botló csonka csúnyaságok. viszont eléggé szép házastársi életet élnek így ketten. én legjobban az akaratot sajnálom, mivel valamikor még volt tartása a tagnak, de mára a tapasztalat megrontotta, és jöttek a gyerekek, és nem tudja már megcsinálni azt, mint régebben, hogy csak úgy kalandozzon az idegpályákon. felelősség meg a többi házassággal járó dolog. szóval most így állnak ott ketten, mögöttük a sok kis lurkó és leteremtették a tervezést, így az csak szépen nyugodtan összecsomagolja a kis papirosokat, és gondosan eldugja azokat a táskájába, hátha kell az még. így ülsz te ott a cseppnyi tintáddal a tollad végén, és nem tudod minek is írtad ezt idáig, hisz mehetnél volna e helyett máshova. sörözni azokkal az arcokkal, akik azt mondják, hogy más, és nem értik a két mássalhangzó között megbújó mély magánhangzót. tán ezért kezdted el leírni azt a rondaságot. mert a más szó mély magánhangzóját szeretted volna kicsit fényesíteni, színesíteni, vagy csak egyszerűen leírni hogy mennyire is mély az, de most, bizony, most félsz a pontot odabiggyeszteni a mondat végére, mert valami van még. és nem a kis sarkokban vagy az ágy alatt. inkább benne az ágyban, amikor ott fekszel, és behunyod a szemed, majd kinyitod, mert a fény köpte le azt, és jó gyorsan kimos minden egyes nevet és emléket amit te akkor annyira valóságnak éltél meg, annyira ragaszkodtál hozzá, és olyan szépnak

találtad, és örültél, igazán örültél, hogy ott voltál, és veled volt ő is, és együtt eszeltétek ki a saját valóságotokat. így megvted, és gyűlölni kezded mind azt amit ez a fény éltet. de egy kicsit később ráismersz arra a valóságra azokban a dolgokban, így valamelyest megbékélsz vele. de más, és megint csak más. és most egy kicsit ércesre sikeredett ahogyan megkóstoltad, és nyelveden forgattad, mert ez nem az a mély magánhangzós volt, mint amiről te írtál. ezért megfogod a papírost és dühöngve összegyűröd, és hátad mögé hajítod, majd az szépen visszagurul a talpadhoz ültödben, ahogy halk suhanással lepatogott a kupac tetejéről.

parce mihi domine

hol vannak? állsz. újabb kérdés a fejedben. hol vannak azok a pillanatok amiket eddig se találtál? csak gyengéden megreteg az érzéstől. és máris eltűnik, tovább suhan, hogy egy másik embert borzoljon meg. annak az apró kis hiánynak az érzete. és te már csak kacagsz, megmosolygods, mert annyira jól esett megint, hogy rád is gondolt, hogy ma reggel is beköszönt hozzád. nem felejtett el. ha a hiányt nem találtad meg legalább annak hiánya köszön rád nap mint nap. igen, megint. mert te csak arrébb léptél egy picit, hátha eltűnsz előle, de egy pillanatra elfutott melletted, még úgy kapta vissza a buksiját, bolondos vigyorral, nyugodt meleg tekintettel visszanezve rád, szemében vágyódással. mert annyira megszokott társad lett. rosszul érezted magad nélküle, furcsa illatok csapták meg az orrod, és minden annyira szokatlan lett, minden annyira rideg, egyszerű, unalmas, kiszámítható, és teljesen hibrid. klórtól bűzölgő kórházfehér. aminek az ízét még hetek után is érzed a szádban. de egyszer újra kinyitottad a szemed és ágyad szélén ült, a megnyugvás tekintetével, hogy megtalált, még mindig létezel egymagadban. és újra segített, újra kicsit otthonná varázsolta neked azt a komor világot. újra meséket súg a füledbe. újra anyai aggodalommal bocsát el az újabb napra. újra várhatod vele együtt a hiány kitöltését. csak a gond, hogy ő se tudja már, hogy mi is lesz az. hiszen csak annyira segít, mint amennyire piszkál téged. nem több egy naprakész apródnál, cselédnél. áll melletted, elvégzi amit kérsz tőle, de gondolkodni már nem tud. mert nem akarja, hogy tudt ezt róla, mert nem az ő feladata. viszont vicces, hogy ha kérdezed, válaszol. bármi legyen az. de nem igazat mond, nem bölcsét, és nem szól nagyot. egyszerű válaszokat dob elé, vagy csak oda böki az orrod alá, azzal a világon legidegesítőbb gesztussal, amikor lerí rólad, hogy mennyire is értetlen vagy, hogy csak egy újabb félkegyelmű bolond, akinek sok a szabadideje, mert megengedheti magának, és tudni illik hogy a szabad idővel egyenesen arányosan nő a butaság mértéke is. lásd a cseléded. mindig dolgozik, és hülyét csinál belőled. újabb ironikus észrevételed vele kapcsolatban. bizony, ez történik manapság. inkább mindig. nem tudod, kérde, és csak hülyébbnek érzed magad mint előtte. mert annyira egyszerű a megoldás. csak sosem jutsz el odáig, mert mire megtennéd ő szépen lassan elsunnyogna mellőled. és mint már említettem, ő tud egyedül válaszolni a kérdésedre, ő mindig ott fog ülni az ágyad szélén, és mindig mesél neked. újabb ironikus észrevételed vele kapcsolatban. bizony, ilyen az amikor illúziók kergetésében látod a szabadulásodat. tőle. mert mi másra utalna a kérdés, mint a szabadulástól való félelemre? hasonlatos a gyermek lázadáshoz, mikor fejed vesztve szaladsz a falnak, csak nem tudod mi elől. de nem. nem tudtad akkor se, most se. csak a két érzést tudod már megkülönböztetni. ezért mondom én neked. ne aggódj, hisz reggel én foglak köszönteni. te csak aludj. a holnap aggódjon magáért.

csak egy pillanat

amikor már nem tudod hogy mi történik körülötted, akkor csak nyugodtan olvadsz bele a nagy semmibe és rántod magaddal az egyetlen dolgot ami csak és egyedül a tiéd volt. csak azt amit te szerettél csinálni és a többiek nem is értik, mert te mindig egy kicsit többet akarsz mint ami vagy valójában egy picit többet annál amit megérsz. csak mész... mész... mész... valahogy unalmas és kiborító, na de ne foglalkozz vele. hiszen a végtelenség milyen, ha nem ilyen? csak egy kis piszok a körmöd alatt. te teljesen hozzá szoktál és átlátod, megérted a történéseket. hogy ez csak egy élet a sok közül. de egy.

EVELLEI KATA

Előnap

A házak morajlása körbeér,
s a feltorlódo hullámsötétben
egymásba csukódnak az ablakok,
hogy esti imájukat eldadogják,
összekulcsolódnak a kertek is;
a riadt, csúszós kövek közé már
befészkelte magát a félhomály.
Egy villanás, az utca elszökik,
a lámpák fénymarka összerándul,
a házak morajlása körbeér.
A tetők alá beszivárog az éjjel.

A nagy kerülő

Kecses, csattogó pászmákban
dől alám az éjféli, kinyílnak
csontszirmai, mégsem fehérlik
semmi előttem, két határon át

erősödik csupán a külvilág mind
követelőzőbbben kúsó jelen-
léte, mintha ismerős lenne
bárki előtt is e látatlan minta.

Egyszer parancsoltak csak, szolgálók
azóta mégis, jóhiszemtelen
pörögve alább, az ejtőernyő
nemtörődömségével dúdolgom:

új ez még, hiába tettet minden
nappal folytatást, az össze-
vissza-tétel változik, a széllel
száll az elszabadult virágpor.

Aszimmetrikus táj

Itt egy fügefafa nőtt a falból
ott a tetők egymáshoz érnek
fehér vízcsepp a kőre rajzol
udvar sötétjén kong a lépted

Tegnap valaki itt lakott még
ma nem tudhatod mi a titka
kettészakított végtelenség
üres felhőbe vág a szikla

Örök-egymásban elmerülve
hullámszik ég és tenger vize
ha kifordítom minden tükre
ha visszafordítom semmi se

Gazdátlan ház

Tengernyi most a messzeség.
A fák sós szélről részegek.
Kövek közt hullám tévelyeg.
Felhőtlen súlytól kong az ég.

A táj üres, hiába vár.
A ködhegyű sziklák alatt
saját testébe váj a part.
Küszöbnyi lesz a szemhatár.

Kútba ejtett kavics konok
csendjével rád nem gondolok,
nem ne zavarjam álmodat.

Mit szétszórt a régi ösztön,
egy újabb halomba söpröm
a cseresznyevirágokat.

Leltár

Egy kissé talán nyugtalanít,
hogy lemaradtam a gyerekkoromról,
félíg-meddig átaludva mindent,
és amitől félttem, a konok serdülés is,
mire körülnéztem, nem volt sehhol
Jobban oda kellett volna figyelni

Gondoltam, amint a nagyapámat
elcsomagolták egy dobozba,
hogy, mint a kinőtt játékokat,
ne is vegyék már többet elő

Ahogy én is egyre széjjelebb futok,
lassan kezd kínossá válni,
hogy minden egyes névsorolvasáskor
egyre több az igazolt hiányzás
Félő, hogy így sohasem lesz kész a leltár

Völgybe vezető út

Nincsen remény. A földbe fúrt fák
felhőket karmolnak az égbe.
Örök időkig járja útját
senki földjén a senki vétke.

Ergo sum

Köztük múlok el, alig sejtve
magam is, végül melyik
arcomba égve ravataloz
fel az ezerszemű hajnal.

Sorsom a vergődő felhőké,
melyek terhe sosem érhet
a földekig, és a lent folyó
tüzeké, melyek sziklákká

hülve maradnak az alvilág
sötétjében, otthonos poklok
falává lényegülve. Feledem
az angyal titkát földre

vágyakozásról és feledem
az ördög titkát égbe
vágyakozásról, őrizve csak
keményedő agyag vonásaim...

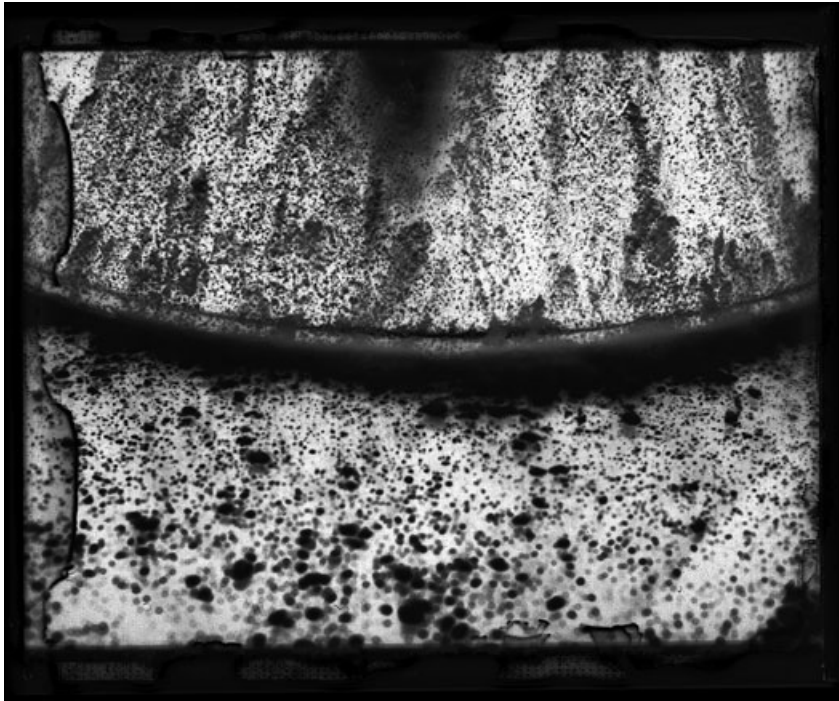
Távozóban

Nézi, ahogy verseket
érel a nehéz éjszaka,
ahogy még buknak elő
az újabb és újabb sorok.

Szeretne könnyű lenni
és szertelen, de túlon túl
kötelességtudóvá
formálta a nehézkedés.

Mint egy zsák, úgy terül szét
aztán a megvetett ágyon,
pedig összeterelné
az elkóborolt rímeket;

volna mit cifrázni még
az egyhangú dalokon, tán
hogy késznek hasson egyik-
másik – mintha távozóban.

Minuszos

Feledésre született, nehéz
életekből ollózza ki orvul,
de formára szabva mind
a falakat elborító, tarka

példákat, melyeken olykor
átdereng, ha nem is az Isten,
de valami hamis barát
róka arca – végigéri két,

résnyinél szélesebbre sosem
nyitott, gyanakvó szeme.
Perlekedik egyre, szemöldöke
alól csak néha felnézve,

valami kusza beszéddel
támadva-védve mindent,
ami szélnél és ködnél kevesebb,
de léleknél, vérnél több lehet.

Episztémé

Belül, amint a szél elül,
és nem cibál tovább
tépett, kopasz koronát,
nem kócol apró istenek

tükrös alkonyába újabb
jelet, hanem csak magára
hagyja a hó némaságát
fogvacogva táncba oldó

balerinát, aki kedves
dallamára terít fehér
takarót a várakozásban
heverő, fagyott határra,

sokadjára fáradva el
a megszokott végjátékra,
hogy fagy és köd, de nap és fény
az igazság felfedése;

a mozdulatlan hullámmás
útmenti göröngyeiben
kihűlt bőreire ismer,
színenként magát siratva...

Fixatio

Íme, felfedezhetővé váltak
a részek, amelyek néhány
pillanat múlva tökéletesen
együtt állnak. Ráérő szél

és bóbiskoló épületek
keretében vágy cselezte
emberek lépnek át és vissza
– miféle természetességgel?

az örökkévalóba, oda hagyva
néhány lábnyomot; kép híján
örökül csak a kérdés marad:
Üresség-e valami hiánya?

Argumentum

Cáfolatokba zárja összes
szabadságát és a kibontakozás
összes lehetőségét, mintha
értelmét fakító reményei

csupa példa értékű ítéletek
zavaros tanulságai lennének,
amiket meg kell őriznie egy dicső
jövőnek, amely kegyelmes lesz

és méltatja majd az egy szebb élet
előhívásáért végzett számtalan
erőfeszítéseit; és hiába
gondolkozik, hogy mire vélje

az újra és újra átkínlódott
mutatványt, néha nem jut eszébe
más magyarázat rá, minthogy
távol maradt isten a gépből.

AYHAN GÖKHAN

Azóta más

bátya, itt azóta változott a helyzet.
nem politikailag, mintha
különösebben az érdekelne. nem,
egészen másról van szó, anyád után
legelső fiú, legelső halott.
korán-kávék, hamutartó-könyök,
gyűjtögetem hozzád a szavakat,
bőrkaót és szorongás-apa, én sem
hittem volna, ami azóta felfoghatatlanul
megtörtént, a mama temetésén te sem
gondoltad, néhány hónap múlva
oda temetnek, a sírjával szemben, most
a tehetségeddel mit kezdhettek? vers,
ami vers, soha nem beszéltünk róla,
megírlak, mintha a büntudat helyén
ennek apányi helye volna.

Bátya

nem tudtad te se. én se, na persze,
két cigány mit tudhatna
egymásról? a véletlenre
bíztuk, elvétettük, magunkra
hagyott a féltő kéz. lassan
kezdtem benőni magam az idegen
szokásokba, te a kóborlást választva, abba
nem hagytad volna, a megbocsátást
nem ismertük. a másiknak meg, na,
persze, még mit nem, az kellett volna, igen,
ilyenek után meglepődhetnél, virágot
viszek a sírodra, többször
gondolok az utolsó találkozás
megállóira, a megjegyzéseidre, bátya,
több éve nem fogtunk kezét, ölelést
nem ismertünk egymás közt, őszintén szólva,
féltem tőled, szorongtam, a cigányútra
te indultál eltévedni, hiába
mondtam volna bármit, mindig is,
anyád szerint is, önfejű voltál.

Van-e?

a halálnak van-e szaga
nem félreértett értelemben,
szoba hűvössége, hideg van a
konyhában, elérem, szerintem
a tárgyszerűt, ha már alanya
a versnek az, ami helyében
én állok és anya, fotelapa
tologatás, hiányuk érdem,

gonosz október halottja
a hűtőbátya, nem beszéltem
róla, hát, nem is váltom valóra
lelke üdvét, történetében
cigányság van, tragédia,
abbahagyom, eddig értem.

Apabátya

van, aki lyukat beszél a nyelvébe,
ki hitte, meghalsz, apabátya,
legendák arcod mögött, fény sávja,
hűtőből csúszol át a föld
középpontja felé? talán ha
lett volna beszélgetés. nincs
felidézhető szobabelső, ahol
a fotel a hamun kívül hátra

többet hagyott volna. a jobb kéz
tanította a balt borotválkozni, de
van-e olyan mondat, ami egy kicsit
hasonlít a másik arcra?
busz jön, leszállás, fennmaradtál,
marad a borotválkozás,
a fehér hab, a név helyén: apabátya.
kesztyűbe bújunk, kéz szerint,

én a bal, te a jobb kamrába. nem
érünk össze, a levegőben két
pálya, mindkettő külön.

Megyek

anya, borért megyek, eső van,
a temető mellé, olyan
hideg, már-már a hangja,
szürke, mosatlan. szerinted,
a test, mint műveleti terület,
tévedéseibe kapaszkodik?

sötét téren megyek át, és hát
nincs sok lehetőség a beszédre,
a faltól a parkolóig érve
jutnak eszembe a furdalások,
egyik lelki, a másikról majd
a későbbiekben magyarázok.

anya, rám hagytad a lakást, utak
hosszú sorát rajzolom
a szőnyeg mintáiba, lefekvés
előtt nyitva hagyom neked az ajtót,
drága rokon, ha véletlenül
vissza tudnál esetleg jönni.

Vier Bäume

Nem tudom már, hogy
mikor mondtad, talán
a nagymamád volt
halott, talán az enyém
haldokolt, hogy nem szűnt
meg, csak már nem az,
ami volt – egy kiszáradt hang
a gégén, az ujjbegyen tintafolt,
diófa polcokon könyvek közt
Schiele volt kopott keretben,
fenn, a hideg falon,
amikor kimondtad.

ézsau

a téli melegben megéreztem
a kéményfüst szagát,
mint gyerekkoromban,
a velemi vályogház tornácán,
ágra fagyott almák közt, a kályha
mellett, újévi lencsét ettünk csülökkel,
ahogy ez dukál, ha évet kezd az ember,
ropogós kenyérrel és borral, amíg
a föld fordult egyet, és
fordul azóta, számtalan –
ahogy most a lencsét számolom
a maszatos, hideg tálban

Ozirisz fényképez

már nem nekem, a poros
emlékezés, hogy nem vagy itt,
a szikkadt nyári fényben
rekesz kattán, *kodak color gold*, látni
narancsos háttér előtt a
megperzselt napot,
hogy másnak nyugszol és kelsz
dohos levendulaszagban, a
felpeckelt tükör halkán kipattan, egy
Örökkévalóságon át a meleg, sárga fénybe,
az elhamvadt múltba, árnyékok bele-
simul

ZALÁN TIBOR

Arányok ideje

Bontogatja a szirmait,
utána fordul az eső.
Dúdogat csöndben valamit
arról, hogy tizenöt esztendő

iramlott el tőle, amit
kivárni nem kellett erő.
Ami fogyott, az volt hamis.
Találkozásuk a betelő

arányok idejére esett.
Vergődhetett volna ellene,
ereje volt, de tudta, nem lehet.

Remeg, és hangosan felnevet
rozzant kis vendéglő sarkában.
Tea, pálinka – s egy semmise

Sárga árnyék-szonett

Nem találod pedig keresed
ott sem leled hol látni vélted
Vágyad holdfényben szétszéled
ágot vesztett madár-szeretet

Könnyű szél emeli kezedet
fölköttek roppant hold-seb éled
Riadt csöndről perreg a kéreg
utad bárdok s jég között vezet

Zaj rebbent de nevetsz mégis
sárga árnyék esik utánad
Inged lobban Meglátsz egy férfit

nem mozdulsz de reszket vállad
avar kavargózik az égig
Ködben ébredsz Ő nyúl utánad

